

متن پرسش

با سلام: معذرت از طولانی بودن متن. این برداشت من از قضا و قدر خداوند هست مطرح کردم تا ایرادات و ابهاماتم رو برطرف کنین اگر مرحمت کنید. مسیر زندگی به شکل یک فلوچارت برنامه نویسی میدونم که متشکل از انتخاب های ماست. مثلا در مسیر زندگی می‌رسم به اینکه آیا می‌خواهم وارد دانشگاه بشوم؟ اگر بله وارد یک مسیر می‌شوم و اگر خیر وارد مسیر دیگر. که تمام این مسیرها از اول زندگی هر شخص مشخص است و حتی انتخاب هایی که قرار است داشته باشد. یعنی تقدیر و سرنوشت او. یعنی جناب حر از ابتدای تولد حتی ماقبل آن جز شهدای کربلا ثبت شده چون خداوند عالم است و اینطور نیست که از تصمیم حر شگفت زده شود. و همین طور از تصمیم ابلیس ملعون و نیز حضرت آدم و حوا. یعنی تکوین ما در دایره امکانیست که خدا براساس حکمت خود به ما داده و ابتدا و انتهای آن مشخصه. و در نهایت جهنمی و بهشتی بودن افراد از ازل نزد خداوند مشخص هست. یعنی حضرت آدم در علم خداوند محکوم به هبوط بود در عین اختیاری که داشت و ما محکوم به پذیرش سرنوشت خود در عین اختیارات ظاهری. یا مثال طلب حاجتی می‌کنیم در حرم و با فاصله کم محقق می‌شود در صورتی که مقدماتش قطعاً خیلی قبلتر از دعای ما فراهم آمده بوده. حال سوال: ما دعای فرج خواهیم خواند برای ظهور یا مثلا بدا حاصل شدن در امر ظهور یا اوامر دیگر تاریخی. آیا قرار است ما خداوند را از علمی که دارد منصرف کنیم؟ خداوند بهتر می‌داند که ما آیا دعای فرج می‌خوانیم یا نه آیا تضرع خواهیم کرد یا نه آیا زمینه سازی خواهیم کرد یا نه. و ما در مقام منتظر و عبد این دعا و تضرع و تلاش را داریم.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همان‌طور که مرحوم شهید مطهری در کتاب «انسان و سرنوشت» و در جزوه «جبر و اختیار» که روی سایت هست، بر آن تأکید شده؛ علم خداوند به اعمال ما، همان‌طوری است که ما اعمال خود را انجام می‌دهیم هرچند که او قبل از آن که ما انجام دهیم می‌داند که ما با اختیار خود آن اعمال را انجام می‌دهیم و دعا نیز در همین راستا است که خداوند بر اساس طلب ما آن را اجابت می‌کند و می‌داند که ما چه تقاضایی از او خواهیم کرد و از این جهت بعضاً دعا تمام نشده، آن دعا اجابت می‌شود زیرا او از قبل می‌دانست این دعا انجام می‌گیرد. آری! حضرت پروردگار می‌داند چه موقع حضرت مهدی «عجل‌الله‌تعالی‌فرجه» ظهور می‌کنند زیرا می‌داند چه موقع دعاهای ما تا مرز ظهور آن حضرت جلو می‌رود و این تحمیل به اراده خداوند نیست، بلکه به جریان‌انداختن سنت حضرت رب

العالمین است که فرمود: «قُلْ مَا يَعْجَبُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ» بگو که اگر دعای شما نبود خدا به شما چه توجه و اعتنایی داشت؟ موفق باشید